

مارك ذلت و تنگ

و سرافكندگى

ناگوار تر از

تحمل مرگ

است!

حد قذف

ترور شخصى

يا ترور شخصيت؟!!

نظري به قوانين جزائى اسلام

۱۲

يك بار مردن دلپذيرتر از روزى هزار بار به گير

تهمت و افترا جان سپرده است

«اقوام روزگار به اخلاق زنده اند

تومى كه گشت فاقد اخلاق ، مردنى است.»

در اهميت و محتوى اين شعر و ارزش اخلاق در زندگى ترديدى نيست ، چه بسا مرگ اقوام و ملل و تمدن در اثر فساد و فقدان اخلاق جامعه بوده است . ولى در اين حقيقت نيز كه اقوام و اشخاص بيشتر با آبروى خوبش زنده اند و اگر آبرو و شخصيت مطرح نباشد ، زندگى براى بسيارى از مردم بى - محتوى ، ناگوار و تلخ خواهد بود ، ترديدى وجود ندارد .

امروزه جهان تجارت و اقتصاد ، بيشتر بر محور اعتبار مى گردد ، و سلب اعتبار و آبرو در بسيارى از مردم ، مساوى است با مرگ اقتصادى و فعاليتهاى تجارى و . . .

همانگونه كه قتل نفس مذموم و حرام است ، چون باعث نابودى انسان ميشود تا آنجا كه قرآن آنرا

بمنزله نابودى همه مردم دانسته است چون حرِيم و مرز حرمت و احترام به خون انسانها را مى شكند ، نابودى عرض و آبرو و اعتبار يك انسان و تجاوز به حریم شخصیت او نیز کمتر از ترور شخص او و نابودى جان او نمى باشد . كشته شدن و تحمل مرگ براى يك انسان ، اى بس آسان تر از تحمل سرافكندگى و عار و پذيرش مارك ذلت و تنگ باشد .

اين شعار مردان آزاده : « الْقَتْلُ اَوْلى مِنْ رُكُوبِ الْغَارِ » (كه شعار سرور شهيدان كربلا نيز است) هر دو گويای اين حقيقت است ؛ زيرا در اينگونه موارد انسانی كه شخصيت او لكه دار شده ، در شبانه روز بارها احساس مرگ مى كند و از خدا مى خواهد كه اى كاش مرده بود و چنين تهمت و افترائى باورده نمى شد و آبروى او را چنين نمى بردند و بحريم شخصيت و اعتبار او

در جهت زهرانی تر
از گلوله آتشین
اسلحه...

به شخصیت
دیگران
لج
بهم

شخصیت والا تر از شخص!

اسلام تهمت را گناهی بزرگ شمرده است...

موجب رگزرد و درهم ریختگی فعالیت های اجتماعی و اقتصادی در
جامعه انقلابی می گردانند پس لامتنگی تهمت واقتم است که متأسفانه
بعد از انقلاب در اجتماع شایع گردیده است که هرگز انتظار نمی رفت...

که او را کشته باشد « زیرا ادامه حیات و فعالیت
اجتماعی و اقتصادی بدون داشتن امنیت فکری و
حفظ آبرو و اعتبار ، امکان پذیر نیست .
متأسفانه پس از انقلاب عظیم اسلامی این بیماری
بیشتر شایع شده که هیچ انتظار آن باین صورت
نمی رفت و همین امر باعث رکود بسیاری از فعالیت -
های اجتماعی و اقتصادی و ... شده است .

* * *

اسلام که همواره می کوشد جامعه ای پاک و
انسانهایی پیراسته از آلودگی پدید آورد و کیان
انسانی و شخصیت راستین انسان را محترم شمارد
و امنیت جانی - مالی ، عرض و ناموسی را در عرصه
محیط وحی افکار ایجاد نماید ، تهمت را گناهی
بزرگ شمرده و برای تذف (تهمت های بی مورد
جنسی) و نسبت دوروغ ، مجازات سختی قائل
شده است .

تجاوز نمی کردند !

آری با گلوله ممکن است انسانی از غم ورنج
زندگی آسوده شود ولی با تیر تهمت ، همیشه در
معرض مرگ تدریجی است و روزانه هزار بار
می میرد و دهها بار سوزش و حرارت و تلخی تیر
تهمت را می چشد .

اینجا است که باید گفت : **ترو و شخصیت ها**

همواره کمتر از ترو و شخصیت نیست . . .

ترو و شخصیت یعنی اتهام بستن و شایع کردن
جرمی در حق کسی ، بدون آنکه جرم اثبات شود یا
جرم واقع شده باشد. اینکار بمنزله نابود کردن او و
کشتن شخصیت او است ، پیامبر (ص) فرمود :
« **مَنْ اتَّهَمَ مُؤْمِنًا يَقْتُلْ كَمَنْ قَتَلَهُ** » (۱)
« کسی که بمؤمنی تهمت قتل بزند همانند کسی است

(۱) نهج الفصاحة

ترور شخص یا ترور شخصیت؟!

برای همیشه او را در جامعه طرد ساخته و عدالت را از او سلب کرده و شهادتش را برای همیشه مردود دانسته است (۱) و در مقابل وصله فسق و تهمت ، او را از فاسقان شمرده است تا مایه عبرت دیگران گردد که بی جهت در صدد لکه دار کردن دیگران و ترور شخصیت افراد بر نیایند و آبروی مردم را نبرند !

در قوانین جزائی امروزه معمولاً برای «قذف» غرامت و حبس در نظر گرفته شده که آنها کمترین اجراء می شود! اینگونه قوانین نمی تواند مانع انگیزه های واقعی تهمت و قذف شوند! آنگنانکه مجازات اسلامی می تواند آنها را ریشه کن سازد .

از اینرو می بینیم در جهان ، بازار تهمت رایج است و دروغ و شایعه در همه جای دنیا خریدار فراوان دارد و مردم ، بویژه سران احزاب ، همواره بهمدیگر تهمت می زنند و در صدد تخریب گروه مخالف و . . . بر می آیند . آنان از یکسوی با تهمت بطرف مقابل و از دیگر سو ، مدح و ثنای بی جا نسبت بخود و گروه خویش ، تا سرحد افراط پیش می روند . . .

اگر برنامه اسلام پیاده بشود و مراحل سه گانه یاد شده در مجازات ، اجراء گردد ، قهر آ تغییر محسوسی در جامعه پدید می آمد .

از طرف دیگر اگر مفتی و تهمت زننده به معاد معتقد بوده و قیامت و حساب روز جزا را باور داشته باشد ، هرگز چنین کاری نمی کند .

مجازات قذف و افتراء :

قذف و افتراء در واقع دو نوع مجازات دارد . مجازات اصلی و مجازات تبعی مجازات اصلی همان حد و هشتاد تازیانه است و مجازات تبعی عبارت است از عدم قبول شهادت مغتری (تهمت زننده) برای همیشه و . . .

قرآن کریم می فرماید : « **وَالَّذِينَ يَزْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجِدُوا وَهُنَّ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُنَّ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ** . (سوره نور آیه ۴) با آنان که نسبت زنا به زنان شوهردار میدهند و چهار شاهد عادل ندارند ، هشتاد تازیانه بزنید و هرگز شهادت آنان را نپذیرید و آنان از فاسقان می باشند .

بس علاوه بر هشتاد تازیانه بر مغتری ، عدالت او زایل می شود و برای همیشه شهادت او قبول نخواهد شد و پستی هایی که مشروط به عدالت است از او سلب می شود . و او از فاسقان بشمار می رود .

فلسفه این مجازات :

در واقع چون تهمت زننده معمولاً بغا طر حسد ، انتقام ، یا بقصد معیوب ساختن و تقسیر طرف ، تهمت زده و آزار نفسانی و روحی و تحقیر شخصیت و نسبت فسق به او روا داشته است ، خداوند در قوانین جزائی اسلام گوئی همه اینها را در نظر گرفته است . زیرا مفتی نخست تازیانه و حد می خورد تا هم طعم مجازات و آزار جسمی و هم کیفر روحی ، را بچشد ، و در برابر تحقیر طرف و سلب موقعیت اجتماعی او ، تهمت زننده را نیز تحقیر کرده و

(۱) مگر آنکه واقعاً توبه کند .

(۲) **مَنْ زَمَى مُحْصَنَةً أَوْ مُحْصَنَةً أَحْبَطَ اللَّهُ عَهْلَهُ وَجَلَدَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمَنْ خَلَفَهُ ثُمَّ يُؤْمَرُ بِهِ إِلَى النَّارِ** . . . (وسائل کتاب حدود باب قذف)

تورور شخص یا تورور شخصیت؟!

تأديب و تغزیری هم ندارد .

(۵) متهم فرزندت همت زنده و مفتري نباشد .
 امام صادق در پاسخ سؤال محمد بن مسلم در اینباره فرمود : همچنانکه اگر پدری پسرش را کشت ، دشته نمی شود ، همچنین اگر پدری پسر خود افتراء ببندد حدبر او جاری نمی گردد . (۱)

راه ثبوت قذف :

قذف و کيفر آن ، ازدو راه برای حاکم شرع ثابت می شود :

- ۱ - متهم دوبار آزادانه اقرار و اعتراف کند .
 - ۲ - دو مرد عادل و عاقل و بالغ و آزاد ، با میل و اختیار و بدون اجبار و اکراه ، نزد حاکم شرع گواهی دهند که او تهمت زده است .
- این افتراء و تهمت منجر به حد شرعی ، فقط در زنا و لواط است و موارد زیر از جمله مصادیق آن بشمار می رود .

الف : نسبت مسنقیم زنا و لواط .

ب : نسبت زنا به مادر کسی .

د : نفی پدری از پدر کسی .

« امام صادق (ع) فرمود : که امیره و منان (ع) فرموده : افتراء بر قسم است : نسبت زنا دادن به مردی و اینکه به کسی بگوید : مادرش زناکار است . یا کسی به غیر پدرش نسبت دهد و بگوید : فرزند غیر پدر خودت هستی . (۲) »

لطفاً ورق بزنید

رسول گرامی اسلام فرمود : کسیکه به مرد یا کادمان یازن عذیب نسبت بدی دهد ، خداوند اعمال خیر او را محو و نابود می سازد و در روز قیامت ۷۰ هزار ملائکه او را تازیانه می زنند و سپس به آتش دوزخ روانه می گردد . (۲)

شرایط اجرای حدود و ثبوت کيفر

قذف

اجرای کيفر قذف ، قیود و شرایطی دارد که به شرح زیر است :

- (۱) شخص دشنام دهند (قاذف) باید بالغ باشد و اگر کودک یا طفل محیز بود حد ندارد ولی تغزیر و تأديب می شود .
- (۲) باید عاقل باشد . بر مجنون و دیوانه حد جاری نمی شود ولی تغزیر و تأديب می گردد .
- (۳) متهم و مقذوف نیز باید مسلمان ، عاقل ، بالغ ، آزاد باشد و در غیر این صورت مفتري تأديب می شود .

(۴) مقذوف و متهم باید عذیب باشد ، اگر کسی به آدم متظاهر به فسق و زنا کار و لواط کننده ، در مورد گناهانی که مرتکب شده ، نسبت بدهد ، حد ندارد . ولی نسبت به گناهان دیگر تأديب و تغزیر می شود .

گرچه طبق روایت « إِذَا جَاهَرَ الْفَاسِقُ بِفِسْقِهِ فَلَا حُرْمَةَ وَلَا عُيْبَةَ لَهُ » اگر فاسق متجاهر به فسق و گناه باشد ، احترام ندارد و غیبت او حرام نیست . برخی از فقهاء فرموده اند که مطلقاً

(۱) وسایل الشیعه کتاب حدود و باب قذف : سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (ع) عَنْ رَجُلٍ قَذَفَ ابْنَهُ بِالزَّانَا قَالَ : لَوْ قَتَلَهُ مَا قَبِلَ بِهِ وَإِنْ قَذَفَ كَمْ يَجِدُ .

(۲) و (۳) همان مدرک سابق : قال (ع) : « إِنَّ الْفَرِيَّةَ ثَلَاثٌ : إِذَا رَمَى الرَّجُلُ الرَّجُلَ بِالزَّانَا وَ

إِذَا قَالَ إِنَّ امْرَأَةً زَانِيَةٌ وَإِذَا ادَّعَى لِفَتْرَائِيهِ . . . »

تروزشخص یا تروزشخصیت ؟

مادرش حاضر باشد وخواستار اجرای حد گردد ، هشتاد تازیانه باید زد . و اگر غایب بود باید صبر کرد تا حاضر شود و مطالبه اجرای حد کند ، و اگر مرده باشد وزنی عقیف بوده است ، به مفتری هشتاد تازیانه می زنند !

ضمناً اگر شخصی را مخاطب قرار داده : و به پدر و مادر او نسبت زنا یا لواط بدهند ، در این صورت دو حکم دارد : یکی ازبابت مخاطب که موجب اذیت و آزار شده است و دیگری ازبابت پدر و مادر وی . ازبابت اول ، تعزیر و تأدیب می شود و به جرم تهمت پدر و مادر او ، اگر خود آنان مطالبه اجرای حد کنند ، حد (هشتاد تازیانه) در مورد او اجرا می شود . این هشتاد تازیانه باید بتمام بدن مجرم از روی لباس زده شود و ضربات باید کمی ملایم تر از ضربات حد زنا باشد . (۲)

و حتی اگر بگوید : إِنَّكَ تَمَلَّ عَمَلِ قَوْمٍ لُوطٍ أَوْ تَنكِحَ الرِّجَالَ ، يَجْلِدُ حَدَّ الْغَافِثِ ، ثَمَانِينَ جَلْدَةً . (۳) و اگر بکسی بگویند تو عمل قوم لوط را انجام داده ای یا هم جنس بازی کرده ای ، حد او هشتاد تازیانه است .

تهمت دسته جمعی

اگر کسی نسبت زنا و لواط به جماعت و گروه یا قومی بدهد ، در صورتی که همگی باهم نزد حاکم شرع به شکایت بیایند ، وخواستار اجرای حد شوند ، يك حد (۸۰ تازیانه) کافی است ولی اگر تك تك آمدند و خواستار اجرای حد شدند ، بابت هر نفر ، يك حد جداگانه در مورد مفتری جاری می شود . (۱)

اگر به کسی بگویند زنا زاده ، در صورتی که

(۱) وسایل کتاب حدود باب قذف و فروع کافی جلد ۷ ص ۲۱۳

سئلت عن الصادق عليه السلام : «عَنْ رَجُلٍ اِتْرَى عَلَى جَمَاعَةٍ وَقَذَفَ قَوْمًا قَالَ اِنْ اَتَوَيْتَهُ مُجْتَمِعِينَ ضُرِبَ حَدًّا وَاِجْدًا وَاِنْ اَتَوَيْتَهُ مُتَفَرِّقِينَ ضُرِبَ لِكُلِّ مِنْهُمْ حَدًّا .

(۲) فروع کافی ج ۷ ص ۱۳۸ - قال علی (ع) امر رسول الله (ص) اَنْ لَا يَنْزِعُ شَيْئًا مِنْ ثِيَابِ الْغَافِثِ اِلَّا الرِّدَاءَ وَقَالَ (ع) اَيْضًا : الْمَفْتَرِي يُضْرَبُ بَيْنَ الضَّرْبَيْنِ ، يُضْرَبُ جَسَدُهُ كُلُّهُ فَوْقَ ثِيَابِهِ . . .

بشارت به محققان و پژوهشگران اسلامی

فهرست کامل دوره ۱۸ ساله مجله مکتب اسلام که نمایانگر تمام مطالب و موضوعات بحث شده در طول هیجده سال مجله است بصورت کتابی چاپ شده در دسترس علاقمندان قرار دارد . میتوانید مستقیماً از دفتر مجله در قم یا از نمایندگان ما در شهرستانها دریافت فرمائید .

"دفتر مجله"